

نمایشگاه اول - فرصتی برای تجربه

دکتر محمد کمالی

((اولین نمایشگاه تجهیزات توانبخشی و وسایل کمکی ویژه معلولین)) هفته گذشته در سکوتی قابل تأمل در تهران برگزار شد. بنظر می رسد نکات زیر قابل ذکر است امید که بهره بگیریم.

1- استفاده از وسایل کمک توانبخشی جزئی تفکیک ناپذیر از برنامه توانبخشی افراد دارای معلولیت است. به شکلی که تعریف توانبخشی آمده است. ((..... برای آماده سازی و بازگشت یا الحاق فرد معلول به جامعه، توانبخشی او را به وسایلی مجهز می سازد تا بتوانند با استفاده از آن و باقیمانده توانمندیهای خود به بخوبی استفاده نمایند و یک زندگی عادی را از سر گیرند.)) کمتر گروهی از معلولین را می توان یافت که برای انجام یک توانبخشی موفق نیازمند استفاده از وسایل کمک توانبخشی نباشد. نوع معلولیت، شهرت آن و وضعیت باقیمانده توانایی های او از جمله مهمترین دلایل برای تعیین نوع وسیله کمک توانبخشی می باشد که ممکن است از یک وسیله ساده تا وسایل پیچیده را در برگیرد. از وسوی دیگر وجود بیماریهای مزمن و عوارض فراوانی که برای افراد به صورت ناتوانی به جای می گذارد باعث گردیده است تا بسیاری از وسایل کمک توانبخشی نقش مهم در زندگی افراد عادی نیز پیدا کند. بنابراین لزوم استفاده از وسایل کمک توانبخشی برای بیماران و افراد دارای ناتوانی و معلولیت ضرورتی امکان ناپذیر است و به هیچ وجه جنبه تزئینی و لوکس نداشته بلکه جزئی از زندگی فرد معلول است.

2- در طی سالهای اخیر، پیشرفت های قابل ملاحظه ای در طراحی و ساخت این وسایل صورت گرفته است. در این میان ساده سازی، زیبایی، استحکام، سبکی و کارآیی بیشتر آن بشدت مطرح و مورد توجه قرار دارد. بنظر می رسد همچون بسیاری از زمینه های دیگر نه تنها در کار ساخت همپای آنان حرکت نکرده ایم بلکه در بسیاری موارد امکان آشنایی و دیدار با این امکانات برای متخصصین و نیز معلولان، جانبازان و خانواده های آن مقدور نبوده است. طرح و نمایش برخی وسایل در رسانه های جمعی از جمله صدا و سیما و روزنامه ها و مجلات، همیشه آه حسرتی بردل نیازمندان به این وسایل و دست اندرکاران تهیه آنان به همراه داشته است.

3- بنظر می رسد برگزاری چنین نمایشگاهی با اهداف مهمی همچون ارائه آخرین پیشرفت ها در زمینه ساخت این وسایل، نمایش توانمندیهای صنعتگران داخلی، آشنایی معلولان و جانبازان ایرانی با تولیدات داخلی و ایجاد ذهنیتی مثبت در بازدیدکنندگان نسبت به توان تولیدی کشور در این زمینه برگزار شده است. هرچند این نمایشگاه عنوان _____ ((بین المللی)) را هم یدک می کشد، لیکن حضور تنها یک یا دو شرکت آنهم بشکلی ناقص حداقل تامین یکی از اهداف نمایشگاه را با مشکل جدی مواجه کرد. از سوی دیگر اطلاع رسانی برگزاری

نمایشگاه آنقدر ضعیف بوده که بسیاری از دست اندرکاران نیز تنها یک روز به نمایشگاه مانده و یا در روز افتتاحیه و یا بعد از آن موضوع آگاه شدند. بنظر می رسد حضور 25 تا 30 شرکت داخلی هم از عدم برنامه ریزی صحیح و فقدان آمادگی شرکت ها برای حضور در نمایشگاه بوده است بنابراین دومین هدف برگزاری هم با مشکل جدی مواجه است. این عدم اطلاع رسانی دقیقاً به هدف سوم که حضور معلولان، جانبازان و خانواده ها آنان برای بازدید از نمایشگاه و آشنایی با وسایل و امکانات جدید می باشد هم اشکال جدی دارد و آنرا تامین نکرده است. عدم حضور برخی سازمانهای مهم در این زمینه همچون سازمان آموزش و پرورش استثنائی، سازمان بهزیستی و نیز انجمنها و جوامع معلولین از جمله نقاط ضعف برگزاری نمایشگاه حاضر است.

4- بازار وسایل کمک توانبخشی در کشور هر چند نسبت به موضوعات دیگر، از گستردگی زیادی برخوردار نیست لیکن بنظر می رسد حداقل از حجمی بالغ بر 150 میلیارد ریال برخوردار باشد که همین بازار هم با بی توجی روبرو بوده است. تولیدکنندگان داخلی با موانع مختلفی روبرو هستند که شایسته مهمترین عامل، فقدان اعتماد برای سرمایه گذاری و نیز کمبود سرمایه باشد. ایجاد کارخانه، تامین مواد اولیه بویژه از خارج از کشور و نیز مواد داخلی نیازمند سرمایه گذاری مناسب است میتواند زمان مشخص به مرحله سود دهی رسد. عدم وجود شناخت از بازار و میزان مصرف شکل دیگری است که بر عدم اعتماد برای سرمایه گذاری تاثیرگذار است. از سوی دیگر اکثریت استفاده کنندگان از وسایل کمک توانبخشی از اقشار ضعیف و کم درآمد جامعه هستند که به طبع قادر به تامین هزینه های گران وسایل کمک توانبخشی- یکی از ویژگیهای وسایل کمک توانبخشی گرانی قیمت آنهاست- نخواهند بود. از سوی دیگر حجم اعتبارات دولتی برای خرید وسایل و تجهیزات دولتی هم ناکافی و با تشکلات هزینه کردن در بسیار موارد روبرو بوده است.

5- آنچه از دیر من می تواند با اهمیت تلقی شود، آن که بالاخره این نمایشگاه که حداقل بیش از 2 سال است صحبت از برگزاری آن می شود برگزار گردید تا فرصتی برای تجربه و بدست دهد تا انشاءا... با برنامه ریزی و مدیریتی منسجم همراه با وقت بیشتر در سال آتی نمایشگاهی گسترده تر و با حضور همه صنعت توانبخشی در ایران برگزار کرد. بدیهی است همدلی و وفاق همه خدمتگزاران به معلولان و جانبازان مهمترین رکن برای دستیابی به چنین موفقیتی خواهد بود.